

Vážený pan ministr průmyslu a obchodu

Karel Havlíček

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Na Františku 32

110 15 Praha 1

Otevřený dopis

V Jistebnici 20. února 2020

Vážený pane ministře,

obracím se na Vás jménem Platformy proti hlubinnému úložišti ve věci aktuální situace při výběru potenciálně vhodných lokalit pro uložení vysoceradioaktivních odpadů. V pondělí vláda schválila Vámi předložený Plán činnosti SÚRAO, ve kterém je zmíněno, že dojde k posunutí časových milníků výběru lokality pro úložiště oproti schválené Koncepti nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem. To je rozumné. Má-li být garantována bezpečnost na statisíce let, nelze práce uspěchat.

Jenže se to neděje. Nerozumíme Vašemu rozhodnutí trvat na termínu výběru čtyř lokalit do konce června tohoto roku, když se ukazuje, že poradní expertní tým, kam ředitel SÚRAO přizval i zástupce obcí, by na svou práci potřeboval více času. Teprve v minulém týdnu byla vzata na vědomí metodika výběru. Výhrady společného odborného zástupce obcí jsou popsány ve stanovisku, které Vám připojujeme přílohou.

Je zjevné, že čas je zapotřebí i ke změně věcného záměru zákona o zapojení obcí do procesu výběru a výstavby úložiště, který na vašem úřadě nabírá další zpoždění. Jistě víte, že nejen starostové měst a obcí sdružených v naší Platformě a zástupci občanů aktivních ve spolcích jsou velmi zklamáni podobou věcného záměru, který vznikl na ministerstvu. Slibované posílení práv obcí při výběru úložiště cestou nového zákona se nekoná. Konzultace s obcemi, jak proběhla v druhé polovině loňského roku, skončila odmítnutím prakticky všech připomínek obcí. A ještě Vám posloužila k tvrzení, že návrh vznikl po komunikaci s obcemi.

Za takové situace, kdy jsou oprávněné požadavky samospráv ignorovány, rostou obavy, že i zapojení obcí do poradního expertního panelu pro výběr lokalit, kde mají jednoho zástupce a dále roli pozorovatelů, má zejména vytvářet dojem otevřeného a férového postupu. A starostové si tak stále více kladou otázku, zda takovou roli chtějí hrát.

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice

tel.: 602 442 799, e-mail: starosta@jistebnice.cz

Vážený pane ministře, rádi bychom toto s Vámi projednali osobně ještě před tím, než expertní panel ukončí svoji práci.

S úctou

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

V příloze: Stanovisko k Metodice zúžení počtu lokalit pro hlubinné úložiště v ČR v letech 2019–2020

OBCE z tzv. lokality BŘEZOVÝ POTOK

Chanovice, Kvášňovice, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor

341 01 Chanovice 36
IČ: 00 255 556
DIČ: CZ00255556

Ministerstvo průmyslu a obchodu
Ministr Ing. Karel Havlíček
Na Františku 32
Praha 1
110 15

Telefon: 376 514 353

e-mail.: obec.chanovice@email.cz

V Chanovicích 20. 2. 2020

Naše značka: úložištěPPE/2020

Věc: Odvolání pozorovatele z tzv. lokality Březový potok z poradního panelu expertů ohledně úložiště radioaktivních odpadů – důvod: opakované hluboké zklamání z jednání státních institucí.

Pane ministře Havlíčku, dobrý den.

Jménem obcí Chanovice, Kvášňovice, Maňovice, Olšany, Pačejov a Velký Bor Vám oznamujeme, že odvoláváme našeho jediného pozorovatele z poradního panelu expertů, který byl nominován za tzv. lokalitu Březový potok.

Poradní panel expertů byl ustanoven Vámi a JUDr. Prachařem a ukázalo se, že účast pozorovatelů je naprosto zbytečná. Pozorovatel nemůže nic v celém procesu ovlivnit. Post pozorovatelů slouží jen jako nástroj Vaší prezentace údajné spolupráce s obcemi. Žádná vzájemná spolupráce však neexistuje a je z Vaší strany pouze virtuální a mediální.

Jednoduše řečeno: Tento Váš „koncil“ si stejně dělá, co chce, a Vy rozhodujete bez ohledu na cokoliv z požadavků našich obcí.

Pane ministře Havlíčku, jsme velice zklamáni z Vašeho jednání, které považujeme za aroganci státní moci a centralizaci této moci. Plíživým způsobem a bez skrupulí budujete „diktaturu bílých límečků z centra“. Lidé v dotčených obcích pro Vás nic neznamení.

Proto Vás vyzýváme a požadujeme:

1. Rovnoprávné postavení obcí v celém procesu ohledně úložiště.
2. Přijetí příslušného zákona, který by bod č. 1 zajistil.
3. Stanovení jasných ucelených pravidel a kritérií pro výběr místa pro úložiště.
4. Celý proces výběru a zužování lokalit provádět až po splnění výše uvedených požadavků.

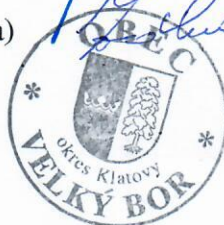
Náš postoj je jednotný – ÚLOŽIŠTĚ U NÁS NECHCEME.

Zasláno na vědomí řediteli SÚRAO JUDr. Prachařovi.

OBEC MAŇOVICE
Maňovice 22 ☐
341 01 Horažďovice

Jednotně obce z tzv. lokality Březový potok:

- Obec Chanovice – P. Klásek (starosta)
- Obec Kvášňovice – M. Strolený (starosta)
- Obec Maňovice – J. Jirsa (starosta)
- Obec Olšany – Z. Kříž (starosta)
- Obec Pačejov – Ing. J. Vavříčka (starosta)
- Obec Velký Bor – V. Zábranský (starosta)

Stanovisko k Metodice zúžení počtu lokalit pro hlubinné úložiště v ČR v letech 2019–2020

Dle statutu Poradního panelu expertů mají jeho členové garantovat odbornost, objektivitu, otevřenost a transparentnost celého procesu hodnocení a doporučení preferovaných lokalit a také analyzovat, oponovat a připomínkovat předložené materiály. Na jeho základě předkládám své stanovisko k dokumentu „Metodika zúžení počtu lokalit pro hlubinné úložiště v ČR v letech 2019–2020“.

Vypracovávaná metodika by se měla stát důležitým dokumentem, který shrnuje poznatky, postupy a argumentaci, jež získala Správa úložišť radioaktivního odpadu (SÚRAO) v průběh dlouholetých výzkumů a průzkumů za účelem výběru lokality vhodné pro hlubinné úložiště. Posuzovaný dokument (Metodika zúžení počtu lokalit pro hlubinné úložiště v ČR v letech 2019–2020) na počátku obsahoval řadu tvrzení a předpokladů, která nebylo možno věrohodně ověřit. V textu k nim chyběla argumentace či odkazy na práce, v nichž by argumentace byla obsažena. Proto jsem se ve svých připomínkách soustředil právě na tuto okolnost, protože ji pokládám za zásadní pro každý odborný dokument a jeho posouzení. Nelze očekávat, že si posuzovatel z textu dokumentu odvodí argumentaci autorů a následně jí bude oponovat. Text dokumentu se v tomto ohledu zlepšil, přesto si myslím, že pro posouzení přístupu SÚRAO při výběru lokalit je třeba rozsáhlejšího zdůvodnění jednotlivých kritérií a jejich náplně. Vzhledem k těmto skutečnostem, napjatému harmonogramu práce panelu a nutnosti hledat jednotlivé argumenty ve spleti na sebe navazujících technických zpráv jsem již nebyl schopen zodpovědně posoudit náplň jednotlivých kritérií. Navíc mnohá z kritérií jsou odborně vzdálena mé erudici a zároveň v panelu nejsou zastoupeny všechny odbornosti potřebné ke komplexnímu posouzení celé metodiky.

Vzhledem ke složení panelu lze tvrdit, že nepracuje jako oponentní tým, ale zástupci jednotlivých institucí v něm pracují samostatně a věnují se především dílčím otázkám, které jsou blízké jejich odbornosti. Panel navíc pracuje pod velkým časovým tlakem, který znemožňuje důkladnou práci. Konečné vyjádření jednotlivých členů panelu k Metodice probíhá v okamžiku, kdy většina zpráv, které by měly být vypracovány na jejím základě, je již v pokročilé fázi zpracování či je dokonce již vyhotovena. Úroveň textu metodiky pro mne byla zklamáním i proto, že SÚRAO bylo již v minulosti upozorněno, že text metodiky by měl vzniknout v předstihu, před výběrem lokality, aby tak bylo transparentní, jakým způsobem budou lokality vybírány – na základě jakých dat a jakým způsobem bude porovnání probíhat. SÚRAO se k tomuto zavázalo již v roce 2016 na půdě pracovní skupiny pro dialog.

Z výše zmíněného vyplývá, že jsem nebyl schopen zodpovědně posoudit text a garantovat odbornou úroveň ani objektivitu Metodiky zúžení počtu lokalit pro hlubinné úložiště v ČR v letech 2019–2020. „Metodika zúžení počtu lokalit pro hlubinné úložiště v ČR v letech 2019–2020“ by měla projít revizí nezávislým oponentním týmem schopným posoudit ji v celé komplexnosti. To ale podle mého názoru nebude možné bez rozsáhlejšího zdůvodnění jednotlivých kritérií a jejich náplně.

Matěj Machek

Geofyzikální ústav Akademie věd ČR, v.v.i.

Členové Platformy proti hlubinnému úložišti, stav k 11. únoru 2020

Lokalita Březový potok

Obec Břežany
Město Horažďovice
Obec Chanovice
Obec Kvášňovice
Obec Maňovice
Město Nepomuk
Obec Olšany
Obec Pačejov
Obec Velký Bor
Spolek Jaderný odpad, děkujeme nechceme

Lokalita Čertovka

Město Chyše
Město Jesenice
Obec Krtý
Obec Lubenec
Obec Pastuchovice
Obec Petrohrad
Obec Tis u Blatna
Obec Valeč
Spolek Severočeský OCELOT
Spolek SOS Lubenec
Spolek Za záchranu kostela Sv. Jiljí

Lokalita Čihadlo

Obec Okrouhlá Radouň
Obec Pluhův Žďár
Obec Světce
Spolek Za Radouň krásnější

Lokalita Hrádek

Obec Cejle
Obec Hojkov
Obec Milíčov
Spolek Bezjaderná vysočina
Spolek Ekoinfocentrum ZO ČSOP 59/12
Spolek Javořice
Spolek KUŠ pro environmentální a multikulturní výchovu
Spolek 2. Alternativa

Lokalita Horka

Městys Budišov
Obec Nárameč
Spolek Zdravý domov Vysočina

Lokalita Kraví hora

Obec Skryje

Obec Tišnovská Nová Ves

Obec Žďárec

Spolek Nechceme úložiště Kraví hora

Lokalita Magdalena

Obec Božetice

Město Jistebnice

Obec Nadějkov

Spolek Naplaveno

Spolek Zachovalý kraj

Lokalita Na Skalním (EDU - západ)

Město Jaroměřice nad Rokytnou

Spolek SOS Na skalním

Ostatní

Spolek Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Celkem 48 členů